

[Formanden]

Forslag til folketingsbeslutning om en krisepolitik på lønmodtagernes betingelser.

(Beslutningsforslag nr. B 32).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Rahbæk Møller (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af moms på visse fødevarer.

(Beslutningsforslag nr. B 27).

Forslag til folketingsbeslutning om forøgelse af arve- og gaveafgifterne.

(Beslutningsforslag nr. B 28).

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af kursgevinster på værdipapirer.

(Beslutningsforslag nr. B 29).

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af formueskatten.

(Beslutningsforslag nr. B 30).

Forslag til folketingsbeslutning om omlægning og skærpelse af selskabsbeskatningen.

(Beslutningsforslag nr. B 31).

Netop i en tid, hvor befolkningen pålægges store byrder, er det nødvendigt at interessere sig for, om skattebyrden er retfærdigt fordelt.

En af de ting, der umiddelbart falder i øjnene, er den urimeligt høje moms på nødvendige madvarer. Næsten alle andre lande, som vi sædvanligvis sammenligner os med, har enten en lavere procentmoms eller en differentieret moms, så den voldsomme fordyrelse af nødvendighedsartikler undgås.

En nedsættelse af momsen på fødevarer er det indgreb, der mest effektivt vil forbedre situationen for de hårdest ramte grupper. Alle vil få gavn af en moms nedsættelse, men der er en snæver sammenhæng mellem en vanskelig økonomi og den procent af indkomsten, der anvendes på fødevarer.

Socialistisk folkeparti ville helst have foreslået momsen på mad helt fjernet. Men i betragtning af den alvorlige økonomiske situation vil vi nøjes med at foreslå en halvering på nuværende tidspunkt.

Samtidig med, at momsen på fødevarer foreslås nedsat, foreslås en række andre skatter forhøjet.

Det drejer sig om formueskatten, hvor promillen foreslås sat i vejret samtidig med, at visse regler, der formindsker provenuet, foreslås fjernet.

Det drejer sig endvidere om selskabsskatten, hvor procenten foreslås forhøjet til 50 pct. samtidig med, at dobbeltbeskatningen foreslås ophævet.

Endvidere foreslås arve- og gaveafgifterne forhøjet for store arvelodder mellem nærtstående slægtninge. For arvelodder under 100.000 kr. foreslås de nuværende, lempelige regler bibeholdt.

Endelig foreslås kursgevinster på værdipapirer beskattet som almindelig indkomst. I dag er de enten ubeskattede eller beskattede som særlig indkomst med en bundgrænse på 6.000 kr. Der foregår en stigende spekulation i at omdanne skattepligtige indkomster til kursgevinster.

Tilsammen vil de fem forslag medføre en væsentlig forbedring af statens finanser.

Regeringen har fremsat en række forslag, der peger i samme retning. Den foreslår også formueskatten og selskabsskatten hævet og foreslår indgreb mod kursgevinster i forbindelse med investeringsforeninger.

Socialistisk folkeparti håber, at det vil være muligt at forene regeringens og vore synspunkter, så vi både når de foreslåede økonomiske stramminger og får et ekstra merprovenu, der kan anvendes til en nedsættelse af momsen på mad.

Med disse bemærkninger anbefales forslagene til tingets velvillige behandling.

Gert Petersen (SF):

På socialistisk folkepartis vegne skal jeg som ordfører for forslagsstillerne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en krisepolitik på lønmodtagernes betingelser.

(Beslutningsforslag nr. B 32).

SF deler den opfattelse, at landets økonomiske situation er yderst alvorlig. Et socialistisk parti kan ikke bare se til, mens samfundsøkonomien forringes som nu. Vi ved, at det bliver den jævne befolkning, der kommer til at bære følgerne.

Men vi vil heller ikke acceptere, at man sætter ind med indgreb, der her og nu netop rammer den jævne befolkning – under påskud af, at det ellers vil gå den endnu værre.

[Gert Petersen]

De sidste års indgreb har påført almindelige mennesker, og ikke mindst de dårligst stillede, kolossale byrder, endda uden at gavne samfundsøkonomien. De har tværtimod skadet den.

Herom vidner den 5. pct.s devaluering, der blev gennemført pr. 30. november. På samme tid fortæller den om den desperate økonomiske situation, der er skabt og er med til at forringe vilkårene yderligere for befolkningen.

Der bør sættes en stopper for den slags »krisepolitik«. Dertil kommer, at visse sider af den førte og af regeringen planlagte »krisepolitik« antaster arbejder- og lønmodtagerklassens retsbevidsthed. Når folk oplever, at indgåede aftaler, ja dikterede ordninger (med indbyggede løfter) gang på gang sættes ud af kraft, må mange mennesker drage den konklusion, at aftaler og løfter ikke er noget værd. Det slider hårdt på selve demokratiet.

Men disse indgreb kan erstattes af en ægte krisepolitik i overensstemmelse med det store lønmodtagerflertals interesser. Den må være realistisk og udgå fra en erkendelse af, at krisen faktisk har medført en alvorlig forringelse af Danmarks bytteforhold med udlandet, og at landet i den forstand er blevet »fattigere«. Men den må også bygge på, at vort – trods alt rige – land har gode muligheder for at afbøde nogle af krisens værste følger, selv om vi ikke gør os illusioner om, at man totalt kan løse kriseproblemerne, så længe landet er kapitalistisk. Men meget kan gøres, hvis krisen – som i 30'erne – bruges som udgangspunkt for reformer, der sikrer større social retfærdighed. Modsat 30'erne må disse reformer, hvis de skal hjælpe, imidlertid i højere grad gribe ind i selve den økonomiske struktur. Det betyder, at nogle af hegnspele- ne i den palisade, der beskytter den »hellige« privatejendomsret til produktionsmidlerne, nu må fjernes.

En situation, hvor kapitalen er i krise, er et velegnet tidspunkt for angreb på kapitalens positioner. Det er væsentligt for os som socialister, og det skjuler vi ikke. Men vi understreger, at et sådant angreb er til gavn for samfundsøkonomien i sin helhed. Derfor har vi fremlagt dette omfattende kriseforslag. Måske ikke omfattende nok, for vi har udeladt mangt og meget, som vi ellers fandt det ret og rimeligt at stille krav om. Men det drejer sig nu om at gøre det mest fornødne

med henblik på hurtig forbedring af beskæftigelse, betalingsbalance og social balance. Naturligvis er dette kriseforslag også et oplæg til debat og forhandling. Nogle af de enkeltløsninger, der her er foreslået, kan sikkert erstattes af andre, som er teknisk bedre. Ligeledes må man tage hensyn til den hast, hvormed begivenhederne udvikler sig; f. eks. kan der være tale om at reducere procentafgiften i henhold til den foreslåede midlertidige importtold i lyset af den netop gennemførte devaluering.

Samtidig med at jeg således understreger vor forhandlingsvilje, skal jeg også fremhæve, at de grundlæggende principper, som afspejles i denne krisepolitik, spiller en fundamental rolle for SF, når vi skal tage stilling til andre forslag. Disse grundlæggende principper er, at der på samme tid må ske en forbedring af beskæftigelsessituationen, betalingsbalancen og den sociale balance, og at disse forbedringer må opnås under fuld respekt for den frie forhandlingsret og de indgåede overenskomster på arbejdsmarkedet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Søren B. Jørgensen.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 12. december 1979, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Mette Groes.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 12. december 1979, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Forhandling

Tastesen (S):

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til 2 medlemmer og at indkalde stedfortræderne.

Som ordfører for udvalget til valgs prøvelse skal jeg herefter tillade mig at gøre indstilling om, at stedfortræderne godkendes som midlertidige medlemmer af folketinget.

Hr. Søren B. Jørgensen er valgt i Århus amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for socialdemokratiet i denne amtskreds, elektriker *Per Blendstrup*.

Fru *Mette Groes* er valgt i Nordjyllands amtskreds, og i anledning af hendes orlov indkaldes 2. stedfortræder for socialdemokratiet i denne amtskreds, arbejdskonsulent *Vilhelm Mølstrøm*, idet 1. stedfortræder, spærkassekonsulent *Ole Jensen*, er forhindret.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

1. Elektriker *Per Blendstrup* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med i dag, den 12. december 1979.

2. Arbejdskonsulent *Vilhelm Mølstrøm* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget ligeledes fra og med den 12. december 1979.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 155 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Fortsættelse af forespørgsel til justitsministeren, socialministeren og undervisningsministeren (afstemning):

Forespørgsel [om den stigende vold i samfundet] af *Mette Madsen (V) m. fl.*

(Forespørgsel nr. 6. Anmeldt 27/11 79. Fremme af forespørgslen vedtaget 30/11 79. Første del af forespørgslen (forhandlingen) foretaget 11/12 79. Forslag om motiveret dagsorden fremsat 11/12 79 af *Mette Madsen (V)* og af *Knud Lind (FP)*).

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af *Mette Madsen (V)* (se foran).
vedtoges med 136 stemmer mod 18; 10 stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden af *Knud Lind (FP)*. (Se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. 95

1) Til ministeren for skatter og afgifter af: *Glensgård (FP)*:

»Vil ministeren henstille til skattemyndighederne at genoptage de skattesager, der måtte indløbe fra skatteydere, der mere eller mindre frivilligt er indgået på et bødekrav, men som nu ønsker sagen genoptaget, efter at det er blevet kendt, at skatteministeren helt er sluppet fri for et skatteforhold, der af ligningsrådet var bedømt som så groft uagtsomt, at der skulle falde bøde i sagen?«

Skriftlig begrundelse

Det kan ikke undre ministeren, at en række skatteydere i dag går og ærgrer sig over, at de tidligere har vedtaget bødeforelæg fra skattemyndighederne, når de nu ser, at de måske helt kunne være sluppet for en sådan afgørelse ved at nægte at vedtage et bødeforelæg.

Mange af disse skatteydere vil naturligvis have deres sager optaget til fornyet behandling, såfremt ligningsmyndighederne vil tillade dette.

Da det jo må forudsættes, at skatteministeren ikke føler at have fået nogen positiv sær-